

“แก” เมตตา

การที่ทีมงานของเราเดินสายไปบรรยายและสอนแสดงต่างจังหวัด ช่วยเปิดหูเปิดตา ทีมงานของเรามากทีเดียวค่ะ หลายเรื่องที่เราไม่เคยพบมาก่อน.....

ก่อนหน้านี้ เมื่อมีเหตุการณ์ที่ทำให้เด็กร้องไห้และกรี๊ดร้องเพื่อแสดงความต้องการ สิ่งที่เรามักจะพบเสมอ ๆ ก็คือ ความพยายามของผู้ปกครองที่จะทำให้เด็กหยุดร้อง ซึ่งอาจจะเป็นการ ทุบ บังคับ เพิกเฉย หลอกหลอน หรือการรีบตามใจเด็ก หรือใช้เทคนิคหลายอย่างสลับไปสลับมา แล้วแต่โอกาส แล้วแต่เหตุผลที่จะสรรหามาสนับสนุน

ซึ่งหลายครั้ง เหตุผลเหล่านั้นก็ขัดแย้งกันเอง เช่น บางวันตามใจ เพราะกลัวลูกเสียใจ แต่วันต่อมา ก็กลัวว่าลูกจะหลง จะเอาแต่ใจตัว รอบหน้าก็เปลี่ยนไปใช้การดุว่า บังคับ แต่แล้วก็ รู้สึกผิด เปลี่ยนไปใช้วิธีหลอกล่อให้เด็กลืมสิ่งที่เขากำลังอยากได้

แต่เมื่อเร็ว ๆ นี้ ดิฉันได้มีโอกาสพบกับวิธีคิดและวิถีปฏิบัติของผู้ปกครองหลายท่านที่ แน่นนอน ชัดเจน และหยิ่งรากลึก..... เรียกว่า หยิ่งลึกเสียจนน่าตกใจ

นั่นคือความคิดที่ว่า เด็กเป็นโรคออทิสติก เขาลำบากมากอยู่แล้ว ไปไหนก็มีแต่คนไม่ เข้าใจ ปฏิเสธเขา ดังนั้นพ่อแม่และแม่จึงต้องทนุถนอมลูกให้มากที่สุด ดูแลลูกอย่างดี ต้องไม่ขัด ใจลูก ต้องไม่ให้ลูกเสียใจ !!!!!

ความคิดและวิถีปฏิบัติที่หยิ่งรากลึกเช่นนี้ เกิดขึ้นได้อย่างไร.....

ดิฉันคาดเดาว่าสาเหตุเบื้องต้น คือ ความไม่รู้เรื่องพัฒนาการของเด็ก ไม่รู้ว่าการร้อง เสียงดัง และทำที่ที่ทั้งดึงและดันนั้น คือการสื่อสารเบื้องต้นของเด็กที่ยังไม่มีภาษาพูด และการ แสดงอารมณ์หงุดหงิด หรือโกรธ ก็เป็นเรื่องปกติธรรมดาของเด็กเมื่อถูกขัดใจ

สาเหตุที่สองน่าจะเกิดจาก ขาดการคาดการณ์ล่วงหน้า ว่าหากปล่อยไว้อย่างนี้จะเกิด อะไรขึ้น เมื่อลูกตัวโตขึ้น เร็วแรงมากขึ้น เสียงดังขึ้น มีความต้องการมากขึ้น....

เมื่อไม่ได้คาดการณ์ล่วงหน้า ทั้งชีวิตก็เลยวนเวียนอยู่กับความพยายามทำให้ลูกเงียบเสียง ด้วยเทคนิคที่ล้ำเลิศขึ้น ทั้งการเฝ้าขอโทษขอโพยลูก พยายามเบี่ยงเบนความสนใจของลูก และ หลอกล่อด้วยสินบนนานาชนิด โดยลืมนึกไปว่า.....

หากวันหนึ่งลูกต้องการสิ่งที่พ่อแม่ให้ไม่ได้.....

หากวันหนึ่งพ่อแม่ไม่ได้คอยตามใจลูก.....

ลูกผู้เป็นที่รักยิ่งคนนี้จะจะมีชีวิตอยู่ต่อไปได้อย่างไร

ดิฉันคิดว่าความไม่รู้ของพ่อแม่ไม่น่าใช่สาเหตุทั้งหมด ที่ทำให้เกิดวิถีปฏิบัติที่หยิ่งรากลึก เช่นนี้

ดิฉันเองเชื่อว่า ผู้คนรอบข้างและสังคมโดยรวมก็มีส่วนผลักดันให้เกิดสภาพนี้โดยไม่รู้ตัว.....

ทั้งด้วยคำพูดชื่นชมความเสียสละ ความรัก ความทุ่มเท ของพ่อแม่ที่พยายามเหลือเกินที่จะเอาอกเอาใจลูก เพื่อให้ลูกสงบลง และไม่รบกวนผู้อื่น

ทั้งด้วยน้ำเสียง สีหน้า แววตา และถ้อยคำที่ผู้คนรอบข้างใช้ตำหนิติเตียนพ่อแม่ที่พยายามกำกับวินัยให้ลูก และพยายามเพิ่มทักษะการแก้ปัญหาให้ลูก

ถึงแม้ว่าในพระวิหาร 4 นั้น “เมตตาเป็นเพียงธรรมระดับอารมณ” ทำได้ง่ายกว่า “อุเบกขาซึ่งเป็นธรรมระดับปัญญา”

แต่ผู้คนที่ทั่วไปมักจะให้คุณค่าและชื่นชม ผู้ที่แสดงความเมตตากรุณาต่อเด็ก มากกว่าผู้ที่ยอมอดกลั้น อดทน กัดฟันในการฝึกเด็ก

ในขณะที่ธรรมะทั้งหมด จะต้องใช้ให้ครบถ้วน และถูกที่ถูกเวลา ไม้เ่งทั้ง “เมตตานำหน้าในเวลาที่ต้องใช้อุเบกขา” และไม่ใช่ “หนักอุเบกขา จนขาดเมตตา”

ปัญหาการสนับสนุนอย่างไม่ถูกต้องจากผู้คนรอบข้างและสังคมโดยรวมนั้นชัดเจนมากในการไปทำงานต่างจังหวัดของทีมงานเรา

ผู้สังเกตการณ์บางคนปาดน้ำตา เมื่อเห็นนักบำบัดแนวพลอร์ไทน์กำลังส่งเสริมกระบวนการสื่อสารและการคิดให้แก่เด็ก

ผู้สังเกตการณ์บางคนก็รู้แต่เพียงว่า นักบำบัดของเราไม่น่าจะทำอย่างนี้ แต่ก็ไม่มีคำตอบว่าแล้วควรจะทำอย่างไรจึงจะถูกต้อง ทั้ง ๆ ที่เห็นต่อหน้าต่อตาว่า เมื่อเราลงมือส่งเสริมเด็กอย่างถูกวิธี เด็กก็สามารถสื่อสารได้ดีขึ้น คิดได้หลากหลายมากขึ้น

หลายคนมองว่าทีมงานของเราใจร้าย ไม่น่าแก่เลี้ยงเด็ก น่าจะเข้าใจเด็ก น่าจะยอมตามเด็ก

เขาไม่รู้ว่าทีมงานของเราต้องผ่านการฝึกฝนมานานแค่ไหน เพื่อที่จะสงบใจตัวเองให้ได้ใน “Painful waiting moment” เราต้องฝึกตัวเองให้ออดทนและรอคอยการสื่อสารและแก้ปัญหาจาก “ภายใน” ตัวของเด็กเอง ท่ามกลางเสียงกรีดร้องของเด็กที่รูปร่างใหญ่โตและมีเรี่ยวแรงมหาศาล

และที่สำคัญ คือ เขาเป็นเด็กที่ไม่เคยถูกจัดใจมาก่อน

มีเสียงวิพากษ์วิจารณ์กันต่าง ๆ นานา.....

แต่ความจริงมีอยู่ว่า..... เสียงที่เคยชื่นชมพ่อแม่ที่รักลูกตามใจลูก สู้ใจลูก สามารถทำให้ลูกเงียบและเชื่อฟัง นั้น **มักจะเป็นเสียงเดียวกับเสียงที่วิพากษ์วิจารณ์ตำหนิติเตียนพ่อแม่ว่า “เลี้ยงลูกยังงี้ ตามใจกันเสียจนเคยตัว”** ในวันที่เทคนิคการหลอกหลอหรือตามใจมันใช้ไม่ได้ผล วันที่เด็กตัวโตเกินไป แรงเยอะเกินไป หรืออยากได้ในสิ่งที่พ่อแม่หาให้ไม่ได้

ณ....วันนั้น ใครบ้างพร้อมจะรับผิดชอบ.....

กิ้งแก้ว

24 กันยายน 2553